

w sprawie wniosku Akademii Polonijnej w Częstochowie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku ekonomia prowadzonego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy ocenę negatywną wyrażoną w uchwale 346/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym w Akademii polonijnej w Częstochowie.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Akademii Polonijnej w Częstochowie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku ekonomia prowadzonego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany oceny negatywnej wyrażonej w § 1 uchwały nr 346/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 19 maja 2022 r.

Ocena, o której mowa w § 1 przedmiotowej uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Wynika ona stąd, iż kryteria:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie,
 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- nie zostały spełnione.**

Ponadto kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie;
 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku;
 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach
- zostały spełnione częściowo.**

Kryterium 8 uznano za **spełnione**.

W § 2 przedmiotowej uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej sformułowało następujące zarzuty:

w odniesieniu do kryterium 2:

1. Uczelnia nie przedstawiła programów studiów obowiązujących dla cykli kształcenia rozpoczynających się w roku akademickim 2019/2020 (obecny 3 rok) oraz 2020/2021 (obecny 2 rok), co uniemożliwia kompleksową ocenę procesu nauczania na ocenianym kierunku.
2. Uczelnia nie przedstawiła programu studiów do zajęć w języku angielskim pomimo realizacji ścieżki kształcenia w tym języku.
3. W programie studiów nie przypisano odrębnych treści programowanych i metod dydaktycznych poszczególnym formom realizacji zajęć (W, ĆW, P, ELe).
4. W odniesieniu do części programu studiów pierwszego stopnia zaplanowana liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, szczególnie na studiach niestacjonarnych, nie gwarantuje możliwości osiągnięcia wszystkich założonych dla danych zajęć efektów uczenia się. Przykładowo 8-10 tematów ma być zrealizowanych w ciągu 2-4 godzin lekcyjnych, np. filozofia, etyka, nauki o kulturze i religii, czy też blok zajęć z zakresu technologii informacyjnej.
5. W przypadku części zajęć nieprawidłowo zaprojektowano treści programowe, tj.: zaplanowano te same treści w ramach różnych zajęć, zaprojektowane treści były nieadekwatne do nazwy zajęć, bądź też na studiach drugiego stopnia powtórzono treści z podobnych zajęć ze studiów pierwszego stopnia.
6. Treści programowe zaplanowane na studiach pierwszego stopnia nie w pełni pozwalają studentom osiągać założoną w efektach uczenia się wiedzę i umiejętności z zakresu ekonomii i finansów, w programie studiów brakuje bowiem zajęć z zakresu finansów oraz statystyki.
7. W przedstawionym w sylabusach „bilansie pracy studenta” określono jedynie wymiar godzinowy oczekiwanej pracy własnej studenta nie wskazując zakresu i metod tej pracy. Powoduje to, że w przypadku niektórych zajęć nawet ponad 100 godz. pracy studenta nie zostało merytorycznie uzasadnione. Dodatkowo w bilansie godzin zaplanowano godziny tzw. „Inne z udziałem nauczyciela akademickiego” nie wskazując na czym polega ich realizacja. Nie jest zatem spełniony warunek określony w § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661), zgodnie z którym zajęciom określonym w programie studiów, niezależnie od formy ich prowadzenia, muszą być przypisane efekty uczenia się oraz treści programowe zapewniające uzyskanie tych efektów.
8. Program studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia nie spełnia określonych przepisami prawa wymogów, ponieważ liczba punktów ECTS osiąganych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów wynosi mniej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS niezbędnych do ukończenia studiów. Nie jest spełniony warunek określony w art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.), zgodnie z którym w ramach studiów prowadzonych w formie studiów stacjonarnych, co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

9. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia niewłaściwie zaplanowano zestaw zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, ponieważ nie uwzględniono odpowiedniego wymiaru i zakresu zajęć z kanonu nauk ekonomicznych. Nie jest więc zagwarantowana możliwość osiągania przez studentów założonych kompetencji w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych specyficznych dla studiowanego kierunku.

10. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia realizację oferowanych specjalności wymagających znacznego poszerzenia treści programowych, jak np. informatyka w procesach gospodarczych, psychologia w biznesie, turystyka i hotelarstwo (pierwszy stopień), czy też informatyka w biznesie (drugi stopień) zaprojektowano w oparciu o realizację tylko jednych zajęć związanych z danym obszarem specjalnościowym. Przykładowo zajęcia te na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia realizowane są w łącznym wymiarze jedynie 10 godzin zajęć. Wskazany sposób zaprojektowania kształcenia specjalnościowego nie gwarantuje osiągnięcia kompetencji założonych w oczekiwanej sylwetce absolwenta.

11. W procesie nauczania na studiach pierwszego i drugiego stopnia nie zaprojektowano poprawnie korzystania ze specjalistycznego dla kierunku oprogramowania. W sylabusach nie ma informacji o rodzaju oraz sposobie wykorzystania programów komputerowych odpowiednich dla kształtowania założonych umiejętności praktycznych. Oznacza to, że Uczelnia nie zapewnia przygotowania do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

12. Potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się w okresie pandemii nie zostały wykorzystane właściwie. Studenci w bardzo ograniczonym zakresie mogą korzystać z udostępnionych materiałów, a samo pobranie przez studenta prezentacji z platformy wspomagającej kształcenie na odległość w wielu przypadkach generuje informację, że zajęcia zostały już zaliczone. Zapisana w kartach zajęć historia aktywności wskazywała, że w wielu przypadkach zajęcia w formie synchronicznej nie się odbywały (brak historii spotkań).

13. Uczelnia nie przekazała poprawnego wykazu osób prowadzących zajęcia w semestrze zimowym 2021/2022, w którym przeprowadzona została wizytacja, zgodnego ze stanem faktycznym. W przypadku wielu zajęć stwierdzono różnice między obsadą wynikającą z przekazanego przez Uczelnię harmonogramu realizacji zajęć, a rzeczywistą obsadą zajęć wynikającą z informacji uzyskanych w trakcie hospitacji oraz w czasie rozmów ze studentami. Znaczące różnice pojawiły się na studiach stacjonarnych, w odniesieniu do których większość ze wskazanej w planie zajęć kadry, w rzeczywistości nie realizowała przypisanych zajęć.

14. Określony przez Uczelnię wymiar praktyk zawodowych na studiach niestacjonarnych jest zbyt niski w stosunku do istniejących wymogów prawa w tym zakresie, a także zakładanych dla praktyk efektów uczenia się, tj.:

- na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia zaplanowano łącznie 405 godzin zegarowych, czyli 540 godzin dydaktycznych, co nie odpowiada wymaganym ustawą 6 miesiącom;

- na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia zaplanowano łącznie 270 godzin zegarowych, czyli 360 godzin dydaktycznych, co nie odpowiada wymaganym ustawą 3 miesiącom.

15. W zaprojektowanym przez Uczelnię programie praktyk zawodowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia w niewłaściwy sposób oszacowano nakład pracy studenta

mierzony wymiarem godzinowym oraz liczbą punktów ECTS. Obecnie oczekiwany nakład pracy studenta wiążący się z uzyskaniem 1 punktu ECTS w ramach praktyk zawodowych na studiach pierwszego stopnia waha się między 15 a 60 godz., a na studiach drugiego stopnia między 22,5 a 47,5 godz.

16. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od opiekuna praktyk przez cały semestr zimowy obecnego roku akademickiego praktyki nie są realizowane, pomimo, że przewiduje to program studiów. Tym samym uznać należy, że nie odbywają się zajęcia obowiązkowe przewidziane programem studiów, które stanowią ok. 98% zajęć przewidzianych w tym semestrze na studiach pierwszego stopnia (3 rok) oraz ponad 70% zajęć zaplanowanych na studiach drugiego stopnia (2 rok). Oznacza to, że około 400 studentów ostatniego roku studiów ocenianego kierunku, w tym 369 studentów studiów stacjonarnych, na dzień przeprowadzania oceny nie rozpoczęło praktyk zawodowych, które zgodnie z programem studiów powinny odbywać się od października w wymiarze 480 (pierwszy stopień) oraz 380 godz. (drugi stopień) na semestr.

17. Stwierdzone niewystarczające kompetencje opiekuna praktyk (opiekun praktyk na kierunku ekonomia jest pracownikiem administracyjnym Akademii Polonijnej z nieznacznym doświadczeniem praktycznym zdobytym głównie w Uczelni) oraz jego wysokie obciążenie opieką nad studentami (ok. 400 studentów kierunku realizujących jednocześnie praktykę) nie gwarantują, że założone procedury, m.in. w zakresie zaliczania praktyk w połączeniu z dyplomowaniem w oparciu o projekt z praktyki na studiach pierwszego stopnia, będą dotrzymywane lub będą dotrzymywane w wystarczającej jakości.

18. Kontakt z opiekunem praktyk, w opinii studentów, jest utrudniony – nie odbywają się spotkania przewidziane w planie zajęć, których celem, zgodnie z deklaracją Uczelni, jest wsparcie i pomoc studentom w zakresie praktyk. Pomimo opisu procedur zaliczania praktyk oraz rozbudowanego dziennika praktyk informacje w tym zakresie okazują się niewystarczające dla części studentów.

19. Brak jest całościowego systemu, który wykorzystywałby ograniczone informacje zbierane od studentów i praktykodawców do systematycznej oceny programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami, realizacji praktyk, czy osiągniętych efektów uczenia się.

20. Uczelnia nie zapewnia właściwej organizacji zajęć. Stwierdzono:

- a. brak prowadzących zajęcia w trakcie hospitacji wielu zajęć, przy czym Uczelnia nie była w stanie wytłumaczyć przyczyn nieobecności prowadzących,
- b. brak realizacji części zajęć według przedstawionego przez Uczelnię harmonogramu, tj. zidentyfikowano zajęcia, które powinny odbywać się od października 2021 r., natomiast ich realizacja nie rozpoczęła się jeszcze do dnia wizytacji (połowa stycznia 2022 r.),
- c. część zajęć wynikających z przekazanego przez Uczelnię harmonogramu (planu zajęć) w rzeczywistości nie była realizowana przez studentów kierunku ekonomia, np. zajęcia z kompetencji menedżera zaplanowane w harmonogramie 3 roku studiów pierwszego stopnia były już zaliczone przez studentów ocenianego kierunku w latach wcześniejszych, a na hospitowane zajęcia zalogowali się jedynie studenci innych kierunków (prowadzący nie zalogował się na zajęcia);
- d. plany zajęć przekazane zespołowi oceniającemu różniły się od planów dostępnych na uczelnianej platformie dla studentów studiów niestacjonarnych, w przypadku 2 i 3 roku studiów plany te różniły się nawet zakresem realizowanych zajęć (zaplanowane były inne zajęcia);
- e. w ramach prowadzonych hospitacji stwierdzono, że studenci w ramach zajęć specjalizacyjnych realizowali zajęcia niezgodnie z wybraną specjalnością, np. studenci studiów

drugiego stopnia - specjalności zarządzanie projektami mieli zaplanowane zajęcia ze specjalności rachunkowość podatkowa (prowadzący rachunkowość podatkową nie zalogował się na zajęcia);

f. Uczelnia nie była w stanie przekazać informacji nt. rzeczywistej liczby studentów realizujących kształcenie na drugim roku studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia, na którym zgodnie z przekazanym harmonogramem zaplanowano zajęcia, natomiast wykazana przez Uczelnię w raporcie samooceny liczba studentów tego roku wynosiła zero;

g. Uczelnia na dzień przed planowanym terminem hospitacji na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia przekazała informację, że wszyscy studenci drugiego roku (65 osób zgodnie z informacją w raporcie samooceny) przebywają aktualnie na wymianie bilateralnej w Kemerunie, co uniemożliwia przeprowadzanie hospitacji. Uczelnia w trakcie wizytacji nie wspominała o takiej sytuacji, jak również nie przedstawiła stosownych dokumentów określających zakres i warunki realizowanej wymiany studentów.

W przesłanej przez Uczelnię odpowiedzi na raport z wizytacji nie wskazano podjęcia wystarczających działań naprawczych w zakresie usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach kryterium 2 oraz nie przedstawiono dokumentów, które miałyby je udowodnić. W związku z powyższym wskazane zarzuty odnoszące się do kryterium 2 zostały utrzymane.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „Senat Akademii Polonijnej w Częstochowie na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 2022 r. podjął uchwałę nr 1/2022, dotyczącą przyjęcia dla kierunku ekonomia na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, nowego programu studiów, który obowiązywać będzie w Uczelni od roku akademickiego 2022/2023”. Uchwała Senatu oraz program studiów zostały dołączone do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Ponadto Wnioskodawca wyjaśnił, że w związku z wprowadzeniem od roku akademickiego 2022/2023 nowego programu studiów dla kierunku ekonomia, dołączono do wniosku sylabusy zajęć, które skorelowane zostały z nowym programem studiów. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączone zostały również zmienione efekty uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku ekonomia.

Stanowisko Prezydium PKA

1. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła nowy program studiów, w tym nowe efekty uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia. Ich analiza wskazuje, że nie jest spełniony warunek określony w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.), bowiem efekty uczenia się nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226), oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Na studiach pierwszego stopnia opis zakładanych efektów uczenia się wskazuje na niższy stopień zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności, niż opisany jako właściwy dla 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w przywołanych wyżej przepisach. Na przykład w efektach EK01_W010, EK01_W012, EK01_W013, EK01_U03, EK01_U09, EK01_U12 wskazano na podstawową wiedzę i podstawowe umiejętności. Podstawowy zakres wiedzy podkreślony jest także w sylabusach. Na studiach pierwszego i drugiego stopnia w treści nowych efektów uczenia się nie określono poziomu kompetencji językowych osiąganego przez studentów (B2 na studiach pierwszego

stopnia i B2+ na studiach drugiego stopnia). Jest to niezgodne z zapisami w/w rozporządzenia.

Nowy program studiów nie umożliwia przekazywania studentom aktualnej, pogłębionej wiedzy, ponieważ niektóre sylabusy zawierają przestarzałą literaturę z lat 80. i 90. XX wieku (np. *psychologia społeczna, etyka gospodarcza*).

Zarzut pozostaje w mocy.

2. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu dotyczącego braku programu studiów do zajęć w języku angielskim pomimo realizacji ścieżki kształcenia w tym języku. Program studiów załączony do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczy wyłącznie zajęć w języku polskim.

Zarzut pozostaje w mocy.

3. W nowym programie studiów przypisano odrębne treści programowe i metody dydaktyczne poszczególnym formom realizacji zajęć.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

4. Liczba godzin przewidzianych w nowym programie studiów umożliwia osiągnięcie wszystkich założonych dla danych zajęć efektów uczenia się.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

5. W nowych sylabusach usunięto nieprawidłowość polegającą na wadliwym zaprojektowaniu treści programowych. Treści programowe są adekwatne do nazwy zajęć, na studiach drugiego stopnia usunięto powtarzające się treści ze studiów pierwszego stopnia.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

6. Treści programowe zaplanowane na studiach pierwszego stopnia pozwalają studentom osiągać założoną w efektach uczenia się wiedzę i umiejętności z zakresu ekonomii i finansów, ponieważ program studiów uzupełniono o brakujące zajęcia z zakresu finansów oraz statystyki.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

7. W dalszym ciągu w przedstawionym w sylabusach „nakładzie pracy studenta” określono jedynie wymiar godzinowy oczekiwanej pracy własnej studenta nie wskazując zakresu i metod tej pracy. Powoduje to, że w przypadku niektórych zajęć znaczna liczba godzin pracy studenta nie została merytorycznie uzasadniona. Dodatkowo w bilansie godzin zaplanowano godziny tzw. „Inne z udziałem nauczyciela akademickiego” nie wskazując na czym polega ich realizacja. Nie jest zatem spełniony warunek określony w § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661), zgodnie z którym zajęciom określonym w programie studiów,

niezależnie od formy ich prowadzenia, muszą być przypisane efekty uczenia się oraz treści programowe zapewniające uzyskanie tych efektów.

Zarzut pozostaje w mocy.

8. W programie studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia załączonym do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jest spełniony warunek określony w art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.), zgodnie z którym w ramach studiów prowadzonych w formie studiów stacjonarnych, co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

9. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia właściwie zaplanowano zajęcia z kanonu nauk ekonomicznych, jednak nie jest zagwarantowana możliwość osiągania przez studentów założonych kompetencji w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych specyficznych dla studiowanego kierunku. W kartach zajęć brakuje informacji, które oprogramowanie będzie wykorzystywane w toku zajęć (poza arkuszami excel).

Zarzut pozostaje w mocy.

10. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia zmieniono ofertę specjalności. Aktualnie są to: analityka działalności przedsiębiorstw oraz finanse przedsiębiorstw na studiach pierwszego stopnia oraz ekonomia menedżerska i finanse przedsiębiorstw na studiach drugiego stopnia. Każda z nich obejmuje spójny zestaw zajęć kształtujących kompetencje absolwenta. Mimo tej samej nazwy jednej ze specjalności (finanse przedsiębiorstw), treści programowe nie powtarzają się.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

11. W procesie nauczania na studiach pierwszego i drugiego stopnia nie zaprojektowano korzystania ze specjalistycznego dla kierunku oprogramowania. W sylabusach nie ma informacji o rodzaju oraz sposobie wykorzystania programów komputerowych odpowiednich dla kształtowania założonych umiejętności praktycznych (z wyjątkiem arkuszy kalkulacyjnych excel). Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączono wykaz oprogramowania, którym dysponuje Uczelnia, w którym jest tylko jeden program (Płatnik) pozwalający na kształtowanie kompetencji zawodowych ekonomisty. Oznacza to, że Uczelnia nie zapewnia przygotowania do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Zarzut pozostaje w mocy.

12. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu dotyczącego nieprawidłowości w zakresie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy załączono dostępne w internecie materiały szkoleniowe dla studentów i nauczycieli akademickich przygotowane przez firmę zewnętrzną oraz przykładową listę obecności z jednego przedmiotu. W najmniejszym stopniu nie wyjaśnia to, dlaczego zajęcia zdalne w wielu przypadkach nie odbywały się.

Zarzut pozostaje w mocy.

13. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu mówiącego o braku poprawnego wykazu osób prowadzących zajęcia w semestrze zimowym 2021/2022, w którym przeprowadzona została wizytacja, zgodnego ze stanem faktycznym. Nie wyjaśniono różnic między obsadą wynikającą z przekazanego przez Uczelnię harmonogramu realizacji zajęć, a rzeczywistą obsadą zajęć wynikającą z informacji uzyskanych w trakcie hospitacji oraz w czasie rozmów ze studentami. Ponadto w nowych sylabusach dołączonych do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy znajdują się takie, w których nie ma informacji o osobie prowadzącej (np. analiza i ocena ryzyka w działalności gospodarczej), co oznacza, że zdiagnozowane problemy mogą pojawiać się w przyszłości.

Zarzut pozostaje w mocy.

14. Uczelnia zmieniła wymiar praktyk na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Aktualnie jest on zgodny z wymogami prawa i wynosi 780 godzin na studiach pierwszego stopnia oraz 390 godzin na studiach drugiego stopnia.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

15. Usunięto nieprawidłowość polegającą na niewłaściwym oszacowaniu nakładu pracy studenta w zakresie realizacji praktyk mierzony wymiarem godzinowym oraz liczbą punktów ECTS. Obecnie oczekiwany nakład pracy studenta wiążący się z uzyskaniem 1 punktu ECTS wynosi 30 godzin.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

16. Uczelnia nie odniosła się wprost do zarzutu dotyczącego braku realizacji praktyk pomimo, że przewiduje to program studiów. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączono dokument „Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk dla kierunku ekonomia studia pierwszego stopnia profil praktyczny” oraz „Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk dla kierunku ekonomia studia drugiego stopnia profil praktyczny”. Zgodnie z zawartymi w nich informacjami praktyki na studiach pierwszego stopnia realizowane są po pierwszym i po drugim roku studiów, a także w semestrze szóstym, a na studiach drugiego stopnia po I roku i w semestrze czwartym. Informacje te pozostają w sprzeczności z sylabusem oraz z harmonogramem realizacji programu studiów, w którym pełen wymiar praktyk na studiach pierwszego i drugiego stopnia został wliczony do ostatniego semestru studiów. Dokumentacja studiów nie odzwierciedla rzeczywistego ich przebiegu. Student realizując kolejne etapy praktyk zawodowych powinien mieć wliczone punkty ECTS do ogólnej puli ECTS w danym semestrze, w którym praktyki są realizowane. Ponadto każdy kolejny etap praktyk

powinien umożliwiać studentom osiągnięcie coraz bardziej zaawansowanej wiedzy i umiejętności zawodowych, co powinno mieć odzwierciedlenie w treści efektów uczenia się założonych dla praktyk oraz przyporządkowanych im punktom ECTS. Dlatego zaliczenie powinno odbywać się po każdym etapie praktyk.

Zarzut pozostaje w mocy.

17. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu dotyczącego niewystarczających kompetencji opiekuna praktyk oraz jego wysokiego obciążenia opieką nad studentami (ok. 400 studentów kierunku realizujących jednocześnie praktykę).

Zarzut pozostaje w mocy.

18. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu, że kontakt z opiekunem praktyk, w opinii studentów, jest utrudniony – nie odbywają się spotkania przewidziane w planie zajęć, których celem, zgodnie z deklaracją Uczelni, jest wsparcie i pomoc studentom w zakresie praktyk.

Zarzut pozostaje w mocy.

19. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu dotyczącego braku całościowego systemu, który wykorzystywałby ograniczone informacje zbierane od studentów i praktykodawców do systematycznej oceny programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami, realizacji praktyk, czy osiągniętych efektów uczenia się.

Zarzut pozostaje w mocy.

20. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu mówiącego o rażących uchybieniach w organizacji zajęć. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy załączono ogólnikowy dokument informujący o liczbie zjazdów, liczbie godzin w trakcie zjazdów oraz liczebności grup studenckich. Nie wyjaśniono, dlaczego zajęcia przewidziane w harmonogramie studiów nie odbywają się lub odbywają się niezgodnie z planem studiów.

Zarzut pozostaje w mocy.

Zmiany w programie studiów idą we właściwym kierunku, jednak program nadal zawiera poważne uchybienia. Ponadto liczba rażących uchybień stwierdzonych w czasie wizytacji przez zespół oceniający PKA nakazuje uznać, że zmiany te mają charakter deklaracyjny. Nie ma podstaw do uznania, że program zostanie zrealizowany. Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 2.

W odniesieniu do kryterium 3 sformułowano zarzuty:

1. Zapisy dotyczące pisania prac dyplomowych zakładają prace jedynie w języku obcym (procedura PW10, punkt 3.6), co ogranicza możliwość pisania prac dyplomowych w języku ojczystym, np. w przypadku Polaków oraz jest niezgodne z realizowanym na kierunku procesem dyplomowania (większość obronionych w ciągu ostatnich dwóch lat prac dyplomowych napisana była w języku polskim).
2. W procesie dyplomowania stwierdzono wiele nieprawidłowości polegających na:

- a. niezgodności chronologicznej procesu dyplomowania, np. przeprowadzona ocena pracy w systemie JSA oraz wystawienie przez promotora i recenzenta ocen z pracy nastąpiło po terminie obrony wynikającym z protokołu i dyplomu (różnica około 2 miesięcy);
 - b. niezgodności daty obrony wynikającej z protokołu egzaminacyjnego oraz innych dokumentów dyplomowych z datą na dyplomie (różnica 1 roku);
 - c. niezgodności nazwy ukończonej specjalności na dyplomie i protokole egzaminacyjnym;
 - d. w kilku wypadkach, zgodnie z informacją zawartą w protokole, nie przeprowadzono egzaminu dyplomowego (na protokole brak pytań i ocen), a ocenę końcową ze studiów ustalono jako średnią arytmetyczną z pozostałych kryteriów, pomijając w ten sposób wynik egzaminu dyplomowego;
 - e. w wielu przypadkach przewodniczącym komisji dyplomowej była osoba będąca jednocześnie promotorem pracy, co nie sprzyja bezstronności procesu oceny.
3. Nie zostały spełnione warunki prowadzenia studiów wspólnych określone w art. 60 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.). Uczelnia nie posiada formalnych procedur zapewniających osiągnięcie i weryfikację efektów uczenia się studentów w przypadku wspólnego dyplomowania, które prowadzone jest na ocenianym kierunku. W szczególności brak jest informacji o tym, w jaki sposób zaliczane są poszczególne etapy studiów. Nie zostały także określone formalne podstawy dyplomowania studentów we współpracy z innymi uczelniami.
4. Niepoprawnie zaplanowano nową formułę procesu dyplomowania na studiach pierwszego stopnia, ponieważ wskazano te same warunki zaliczania efektów uczenia się w ramach praktyki zawodowej oraz obrony praktyki zawodowej, tj. projekt z praktyki (osobne zajęcia z odrębną liczbą punktów ECTS).
5. Zaplanowane metody weryfikacji efektów uczenia się w sylabusach do zajęć w wielu przypadkach nie są zgodne z metodami przewidzianymi w programie studiów (harmonogramie).
6. Brak nawiązania w doborze metod weryfikacji efektów uczenia się do poziomu B2 na studiach pierwszego stopnia oraz B2+ na studiach drugiego stopnia w sylabusach do języków.
7. Brak dowodów na poprawność stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych etapach kształcenia ze względu na brak dostępnej dokumentacji w tym zakresie (Uczelnia w trakcie prowadzonej oceny programowej nie przekazała zespołowi oceniającemu żadnych prac etapowych).
8. Niewystarczające stosowanie w pracach dyplomowych metod ilościowych oraz właściwej dla prac dyplomowych interpretacji uzyskanych wyników, jak i przeprowadzenia szerszego wnioskowania, w szczególności w prowadzonych badaniach ankietowych.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „do niniejszego wniosku dołącza projekt poprawionej procedury dyplomowania na kierunku ekonomia, w której to usunięto zapis o konieczności pisania przez studenta pracy w „wybranym języku obcym”. Uczelnia do wniosku dołączyła kryteria zaliczania praktyk zawodowych. W załącznikach znajduje się poprawiony system weryfikacji efektów uczenia się.

Stanowisko Prezydium PKA

- 1. Uczelnia przedstawiła skorygowaną procedurę dyplomowania. Usunięto w niej zapis o pisaniu pracy w języku obcym. Jednocześnie dokument ten zawiera niejasne zasady doboru

recenzenta pracy: „W przypadku, gdy opiekunem pracy dyplomowej jest osoba z stopniem naukowym doktora, recenzentem musi być osoba posiadając stopień naukowy doktora”.

Zarzut pozostaje w mocy.

2. Uczelnia nie odniosła się do treści zarzutu mówiącego o licznych nieprawidłowościach w procesie dyplomowania. Procedura dyplomowania nie daje gwarancji, że opisane w uchwale PKA uchybienia zostaną wyeliminowane.

Zarzut pozostaje w mocy.

3. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu związanego z brakiem formalnych procedur zapewniających osiąganie i weryfikację efektów uczenia się studentów w przypadku wspólnego dyplomowania, które prowadzone jest na ocenianym kierunku.

Zarzut pozostaje w mocy.

4. Uczelnia nie odniosła się do treści zarzutu o niepoprawnie zaplanowanej formule procesu dyplomowania oraz zaliczania praktyk zawodowych na studiach pierwszego stopnia. Z sylabusu praktyk można wnioskować, że projekt został zastąpiony sprawozdaniem, brakuje jednak szczegółowych informacji, co zawiera to sprawozdanie i jakie są kryteria jego oceny.

Zarzut pozostaje w mocy.

5. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu o niezgodności między formą zajęć i zaplanowanymi metodami weryfikacji efektów uczenia się przewidzianymi w programie studiów (harmonogramie). W nowych sylabusach brak informacji na temat metod weryfikacji efektów uczenia się. Na przykład zajęcia psychologia społeczna, etyka gospodarcza zaliczane są na podstawie „poprawnej odpowiedzi na co najmniej 3 pytania w formie pisemnej lub ustnej” (nie wiadomo, 3 pytań z ilu?). Jako metodę weryfikacji efektów uczenia się na zajęciach wstęp do ekonofizyki oraz dynamika giełdy wskazano „inne”. W przypadkach części zajęć informacje na temat zaliczenia są niespójne, np. rachunkowość komputerowa (w jednej części sylabusu jako metodę weryfikacji efektów uczenia się wskazano kolokwium, w innej uzyskanie certyfikatów ze znajomości obsługi oprogramowania księgowego” bez podania nazwy oprogramowania). Egzaminy i kolokwia wskazane zostały jako metody weryfikacji efektów uczenia się z zakresu praktycznych umiejętności zawodowych (np. planowanie finansowe)

Zarzut pozostaje w mocy.

6. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu o braku nawiązania w doborze metod weryfikacji efektów uczenia się do poziomu B2 na studiach pierwszego stopnia oraz B2+ na studiach drugiego stopnia w sylabusach do języków.

Zarzut pozostaje w mocy.

7. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu mówiącego o braku dowodów na poprawność stosowanych metod weryfikacji osiągania efektów uczenia się na poszczególnych etapach

kształcenia ze względu na brak dostępnej dokumentacji w tym zakresie (Uczelnia w trakcie prowadzonej oceny programowej nie przekazała zespołowi oceniającemu żadnych prac etapowych).

Zarzut pozostaje w mocy.

8. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu dotyczącego niewystarczającego stosowania w pracach dyplomowych metod ilościowych oraz właściwej dla prac dyplomowych interpretacji uzyskanych wyników.

Zarzut pozostaje w mocy.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 3.

W odniesieniu do kryterium 4 sformułowano zarzuty:

1. Liczebność kadry prowadzącej zajęcia na kierunku ekonomia jest wystarczająca, jednak ponad połowa osób nie posiada odpowiednich kompetencji do zapewnienia wymaganego poziomu kształcenia w ramach prowadzonych zajęć.
2. Realizacja zajęć, które obecnie odbywają się na odległość, nie jest na bieżąco kontrolowana, a przeprowadzone przez zespół oceniający hospitacje zajęć, których ocenę przedstawiono w opisie kryterium 2 niniejszej uchwały, potwierdzają szereg nieprawidłowości w ich prowadzeniu, w tym: nieobecność prowadzących zajęcia, a w konsekwencji brak realizacji procesu kształcenia służącego nabywaniu przez studentów określonych w programie studiów efektów uczenia się.
3. Działania Uczelni w zakresie okresowej oceny nauczycieli akademickich prowadzone są w ograniczonym stopniu, a formalne podstawy tej oceny sporządzone są w sposób wadliwy.
4. Uczelnia nie realizuje polityki kadrowej, umożliwiającej kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia na kierunku ekonomia i sprzyjającej trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia poinformowała, że „w odniesieniu do zarzutu związanego z brakiem odpowiednich kompetencji kadry, która prowadzi zajęcia na kierunku ekonomia na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, przedstawiamy zaktualizowany wykaz nauczycieli akademickich”.

Ponadto w ramach prowadzonych przez Uczelnię działań naprawczych związanych z prowadzoną polityką kadrową, przedstawiono zaktualizowany wykaz szkoleń.

Stanowisko Prezydium PKA

1. Uczelnia przedstawiła nową obsadę zajęć, jednak kompetencje nauczycieli akademickich nie zostały w żaden sposób udokumentowane, a ich opis zawarty we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jest bardzo ogólnikowy (stwierdzenia typu: „Autor wielu licznych publikacji będących drogocennym wkładem dla rozwoju nauki”). Uniemożliwia to ocenę kompetencji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia.

Z treści sylabusów wynika, że powierza się zajęcia prowadzone w formie wykładów osobom z tytułem zawodowym magistra bez dorobku naukowego. Dotyczy to kluczowych dla kierunku wykładów, na przykład mikroekonomia, polityka gospodarcza, rachunkowość zarządcza. Ponadto stwierdzono powierzanie tej samej osobie zajęć o bardzo odmiennej

tematyce, na przykład ta sama osoba prowadzi zajęcia przypisane do 4 dyscyplin naukowych: etykę zawodową, psychologię społeczną, zarządzanie rozwojem organizacji i międzynarodowe stosunki gospodarcze.

Zarzut pozostaje w mocy.

2. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu o braku nadzoru nad zajęciami prowadzonymi zdalnie skutkującego tym, że zajęcia nie są realizowane.

Zarzut pozostaje w mocy.

3. Uczelnia nie odniosła się do zarzutu dotyczącego nieprawidłowości w systemie oceniania nauczycieli akademickich.

Zarzut pozostaje w mocy.

4. Uczelnia przedstawiła wykaz szkoleń, które mają podnieść kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich. Wobec licznych i rażących uchybień stwierdzonych w czasie wizytacji działania te są pozorne.

Zarzut pozostaje w mocy.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 4.

W odniesieniu do kryterium 10 sformułowano zarzuty:

1. Struktura WSZJK nie została potwierdzona w przedstawionych zapisach aktów wewnętrznych. Uczelnia nie przedstawiła aktualnych, kompleksowych regulacji wewnętrznych w zakresie obowiązującej polityki jakości.
2. Ocena funkcjonującego w Akademii Polonijnej WSZJK w kontekście skuteczności w podnoszeniu jakości kształcenia wskazuje na jego niską efektywność. Uczelnia nie zaprezentowała wyników realnych działań w odniesieniu do ocenianego kierunku umożliwiających podejmowanie racjonalnych decyzji dotyczących ewaluacji programu studiów.
3. Udostępnione wyniki analiz prowadzonych w ramach WSZJK nie pozwalają potwierdzić wiarygodności wykorzystanych danych i informacji, jak również trafności ich doboru do celów i zakresu oceny.
4. Stwierdzony brak kontroli nad realizacją zajęć oraz brak możliwości dostępu do pełnej dokumentacji procesu osiągania efektów uczenia się wskazuje, że Uczelnia nie ma odpowiedniego nadzoru merytorycznego i organizacyjnego nad kierunkiem ekonomia.
5. Liczne nieprawidłowości obniżające znacząco ocenę jakości kształcenia w zakresie kryteriów programowych (kryterium 1 i 2), weryfikacji efektów uczenia się oraz organizacji procesu dyplomowania (kryterium 3), zapewnienia odpowiedniej obsady kadrowej (kryterium 4), dostępu do infrastruktury i zasobów edukacyjnych (kryterium 5), warunków i sposobów podnoszenia umiędzynarodowienia na kierunku (kryterium 7) oraz publicznego dostępu do informacji na temat prowadzanego kształcenia (kryterium 9) dają podstawę do stwierdzenia, że funkcjonujący system zapewniania jakości nie działa efektywnie w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia przedstawiła uchwałę nr 4/2022 z dnia 12 maja 2022 r. Senatu Akademii Polonijnej w Częstochowie „wprowadzającą system i której załącznik stanowi opis systemu”. Do wniosku dołączony został także raport z oceny jakości kształcenia w Akademii Polonijnej w Częstochowie, przykładowe ankiety, a także raport zespołu badawczego „Losy absolwentów AP”.

Stanowisko Prezydium PKA

Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Wnioskodawca załączył uchwałę Senatu AP w Częstochowie z dnia 12 maja 2022, na mocy której „wprowadzono uaktualniony system jakości kształcenia”. Dokumentacja nie zawiera charakterystyki tego systemu. Liczne błędy i uchybie stwierdzone w nowym programie studiów opisane w punktach 2 i 3 oraz nieprawidłowa obsada zajęć wskazują, że system jakości kształcenia nadal jest nieskuteczny. Uczelnia przedstawiła raport z badania jakości kształcenia z roku 2020/2021. Dotyczy on wszystkich kierunków studiów prowadzonych przez Uczelnię, zatem informacje dotyczące ocenianej ekonomii są szczątkowe. Raport kończy się stwierdzeniem „W roku akademickim 2020/21 nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu jakości kształcenia”, co pozostaje w rażącej sprzeczności z ustaleniami zespołu oceniającego PKA.

Dlatego nie ma podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 10.

Ponadto kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie;
 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku;
 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach
- zostały spełnione częściowo.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie odniosła się do treści zaleceń, dlatego nie podstaw do zmiany oceny spełnienia tych kryteriów.

Biorąc pod uwagę podtrzymanie oceny „niespełnione” w stosunku do kryteriów: 2, 3, 4 i 10 oraz „częściowo spełnione” w stosunku do kryteriów 1, 5, 6, 7 i 9 Prezydium PKA stwierdza, iż nie zostały spełnione warunki do zmiany oceny wydanej w uchwale nr 346/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 19 maja 2022 r.

Wydanie oceny negatywnej dodatkowo wynika z zaistnienia okoliczności opisanych w § 17 ust. 7 pkt 5 Statutu PKA, ponieważ działania Uczelni polegające na odmowie przekazania prac etapowych oraz uniemożliwienie odbycia wizytacji zajęć przewidzianych w programie wizytacji wyczerpują znamiona utrudniania przeprowadzenia oceny programowej.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Akademii Polonijnej w Częstochowie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Stanisław Wrzosek